

۱ در عبارت زیر، کدام قسمت از کلام حذف شده است؟ قسمت حذف‌شده دارای چه نقشی است؟
«پیش خود گفتم: چنین روز مبارکی صلۀ ارحام نکنی، کی خواهی کرد؟»

۲ عبارت زیر چند کنایه دارد؟ آن‌ها را مشخص کنید و مفهوم هر کدام را بنویسید.
«گفت: به من دخلی ندارد. ماشاءالله هفت قرآن به میان، پسر عموی خودت است. هر گلی هست به سر خودت بزَن.»

۳ برای هر توضیح، کلمۀ معادلی بنویسید.
الف) آتشدانی از فلز یا سفال
ب) وسیله‌ای کمّانی‌شکل در زورخانه از جنس آهن

۴ برای هر یک از توضیحات زیر، یک معادل معنایی بنویسید.
الف) هر یک از دو یا چند نفر که از نظر درجه، رتبه و یا موقعیت اجتماعی در یک ردیف هستند.
ب) چیزهایی که به یک مادۀ خوراکی اضافه می‌شود یا به عنوان چاشنی و مزه در کنار آن قرار می‌گیرد.

۵ وابستۀ وابسته و نوع آن را در عبارات زیر تعیین کنید.
الف) یک رأی‌ساز فربه و برشته در وسط میز گذاشت.
ب) پوزخند نمکینی زد و در باب آن مسئله خاطرمد داشت به کَلّی آسوده می‌شد.

۶ هر یک از ابیات زیر، یادآور عذر بهانه کدام پرنده در راه رسیدن به سیمرغ است؟
الف) من اگر شایستۀ سلطان شوم
ب) کی بود سیمرغ را پروای من
پ) در سرم از عشق گل سودا بس است
ب) که در وادی بی‌پایان شوم
بس بود فردوس عالی جای من
زان که مطلوبم گل رعنا بس است

۷ وادی عرفانی مربوط به هر بیت را بنویسید.
الف) سرّ ذراتش همه روشن شود
ب) کس در این وادی به جز آتش مباد
گلخن دنیا بر او گلشن شود
وآن که آتش نیست عیشش خوش مباد

۸ هر یک از بیت‌های زیر، مربوط به کدام وادی است؟
الف) بحر کَلّی چون به جنبش کرد رای
ب) چون یکی باشد یک اندر یک مدام
پ) قدر نو دارد نه اینجا نه کهن
نقش‌ها بر بحر کی ماند به جای؟
آن یک اندر یکی باشد تمام
خواه اینجا هیچ کن خواهی مکن

۹ هر یک از ابیات زیر، بیانگر کدام وادی از وادی‌های عرفانی است؟
الف) مال اینجا بایدت انداختن
ب) چشم بگشا به گلستان و ببین
ملک اینجا بایدت درباختن
جلوه آب صاف در گل و خار

۱۰ «باز» در داستان منطق‌الطیر نماد انسان‌های است.

۱۱

در متن زیر، واژه‌های را که املای آن غلط است، بیابید و شکل درست آن را بنویسید.
 «یکی از حضار که محظوظ گردیده بود، گفت: «ای والله، حقیقتاً استادی!» مصطفی به رسم تحقیر، چین به صورت انداخته ... همه حضار یک‌صدا تصدیق کردند. در این اثنا صدای زنگ تلفن از سراسری امارت بلند شد.»

۱۲

درباره‌ی «تلمیح» به کار رفته در بیت زیر، یک سطر توضیح دهید.
 «طاووس باغ قدسم، نی بوم این خرابه / آن جاست جلوه‌گاهم، این جا چه کار دارم؟»

۱۳

بیت زیر با کدام مَثَل مشهور از نظر مفهوم تناسب دارد؟
 «سخن گفته دگر باز نیاید به دهن / اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد»
 الف) از ماست که بر ماست
 ب) تیری که از شست رفت، به کمان باز نمی‌گردد.

۱۴

هریک از بیت‌های ردیف اول با کدام‌یک از وادی‌های عرفانی ذکر شده در ردیف دوم مطابقت دارد؟

ردیف اول	ردیف دوم
بیت	وادی عرفانی
الف هریکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش	توحید
ب روی ها چون زین بیابان درکنند / جمله سر از یک گریبان برکنند	استغنا
ج هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است	معرفت

۱۵

در عبارت «یک دست از بهترین لباس‌های نودوز خود را با کلبه‌ی متفرعات به انضمام مایحتوی از خانه بیرون انداختم» منظور از «مایحتوی» را بنویسید.

۱۶

معنی لغت مشخص شده را بنویسید.
 برای تسکین غلیان درونی در حیاط قدم زدم.

۱۷

محوری‌ترین پیام داستان «کباب غاز» چیست؟

با توجه به عبارت زیر به ۴ پرسش داده شده پاسخ دهید.
 «سیدمحمد، کدخدای ده با صفای ما، زیر لب گفت: «رحمت به شیر پاکت» خسرو و هرمز اسب‌ها را هدایت کردند.»

۱۸

کدام گروه اسمی نقش «بدل» دارد؟

۱۹

یک «معطوف» پیدا کنید و آن را بنویسید.

۲۰

کدام واژه «شاخص» است؟

۲۱

کدام واژه «صفت مضاف‌الیه» است؟

۲۲

در جمله‌ی «خوب و بد را با هم مقایسه نکنید.» نوع نقش تبعی را مشخص کنید.

در جمله‌ی زیر، نقش‌های تبعی و نوع آن را مشخص کنید.
رودکی و نیما، پدران شعر فارسی، با سروده‌های خویش بر غنای زبان فارسی افزوده‌اند.

در بیت «روی‌ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گریبان برکنند» مصراع دوم کدام یک از مراحل سیر و سلوک را معرفی می‌کند؟

با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.
«دکتر غلامحسین یوسفی، استاد بزرگ ادبیات فارسی، کتاب‌های گلستان و بوستان سعدی را تصحیح کرده است.»

کدام واژه «شاخص» است؟

«معطوف» را مشخص کنید.

کدام واژه هسته‌ی گروه بدلی است؟

تمثیل‌های زیر را از داستان منطق‌الطیر (سی‌مرغ و سیمرغ) رمز گشایی کنید.
الف) مرغان ب) سیمرغ

در جمله‌ی زیر کدام واژه نقش تبعی دارد؟ این واژه در جمله چه نقشی دارد؟
«مردم وحشت زده، سراسیمه و سرگردانند.»

در بیت زیر «مشبه» و «مشبه‌به» را بیابید.
«عاشق آن باشد که چون آتش بود
گرم‌رو، سوزنده و سرکش بود»

۱ کی (صله ارحام) خواهی کرد: مفعول

۲ به من دخلی ندارد: بیارتباط بودن
هفت قرآن به میان: دوری از بلا و گرفتاری
گل به سر خود زدن: کاری به نفع خود انجام دادن

۳ الف) کلک (ب) کتّاده

۴ الف) همقطار (ب) مخلفات

۵ الف) ممیّز (ب) صفت مضاف‌الیه

۶ الف) باز (ب) طاووس (پ) ببل

۷ الف) معرفت (ب) عشق

۸ الف) فقر و فنا (ب) توحید (پ) استغنا

۹ الف) طلب (ب) توحید

۱۰ درباریان و مقام‌پرستان

۱۱ عمارت (ص ۱۳۷)

۱۲ اشاره به این باور که طاووس پرنده‌ای بهشتی بوده است، اما به خاطر همدستی با ابلیس از بهشت رانده شده است.
(ص ۱۲۷)

۱۳ (ب) یا (تیری که از شست رفت به کمان باز نمی‌گردد.)، ص ۱۴۱

صص ۱۲۲-۱۲۳ هر مورد ۰/۲۵	وادی عرفانی	ردیف
	معرفت	الف
	توحید	ب
	استغنا	ج

۱۵ مصطفی (پسرعموی راوی)

۱۶ جوشش (جوش و خروش)

۱۷ از ماست که برماست یا هر بلایی که سرمان بیاید، مقصر خودمان هستیم.

۱۸ کدخدای ده باصفای ما (۰/۲۵)

۱۹ هرمز (۰/۲۵)

سید (۰/۲۵) ۲۰

باصفا (۰/۲۵) ۲۱

معطوف (به مفعول) (۰/۲۵) ۲۲

پدران شعر فارسی — بَدَل ۲۳

نیما — معطوف (به نهاد)

توحید (۰/۲۵) ۲۴

دکتر (۰/۲۵) ۲۵

بوستان سعدی (بوستان) (۰/۲۵) ۲۶

استاد (۰/۲۵) ۲۷

الف) مرغان : سالکان راه حق (۰/۲۵) ۲۸

سرگردان (معطوف) - مسند ۲۹

مشبه: عاشق - مشبه: آتش ۳۰

ب) سیمرغ: وجود حق تعالی (۰/۲۵)

